

Н А К А З

18.06.2019

м. Київ

№ 316/833

Про внесення змін до
Інструкції про організацію
військової підготовки
громадян України за
програмою підготовки
офіцерів запасу

Відповідно до Законів України “Про військовий обов’язок і військову службу”, “Про вищу освіту”, Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2012 року № 48 (зі змінами), та з метою удосконалення планування, організації і проведення підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу

н а к а з у є м о:

1. Внести зміни до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженої наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 14 грудня 2015 року № 719/1289, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 31 грудня 2015 року за № 1678/28123, виклавши її в новій редакції, що додається.

2. Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр оборони України

Міністр освіти і науки України

С. ПОЛТОРАК

Л. ГРИНЕВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України,
Міністерства освіти і науки України

14 грудня 2015 року № 719/1289

(у редакції наказу Міністерства
оборони України, Міністерства освіти
і науки України

від 18 червня 2019 року № 316/833)

ІНСТРУКЦІЯ

про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція визначає порядок організації та проведення військової підготовки громадян України (далі – громадяни) за програмою підготовки офіцерів запасу (крім офіцерів запасу медичного та фармацевтичного фахів).

Цю Інструкцію розроблено відповідно до Законів України “Про військовий обов’язок і військову службу”, “Про вищу освіту” та Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2012 року № 48 (зі змінами).

2. Військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу (далі – військова підготовка) на добровільних засадах проходять громадяни,

які мають або здобувають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, придатні до військової служби за станом здоров'я та морально-діловими якостями.

Жінки залучаються до військової підготовки за військово-обліковими спеціальностями для заміщення військових посад згідно з наказом Міністра оборони України від 20 червня 2012 року № 412/дск (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16 липня 2012 року за № 1191/21503.

3. Військова підготовка проводиться у військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти (далі – ВНП) або у вищих військових навчальних закладах (далі – ВВНЗ).

Громадяни, які навчаються у закладах вищої освіти (далі – ЗВО), що не мають ВНП, можуть проходити військову підготовку у ЗВО, що мають такі підрозділи, або у ВВНЗ.

Громадяни мають право вибору ЗВО (ВВНЗ), на базі якого вони бажають проходити військову підготовку (у тому числі здобувачі вищої освіти тих ЗВО, що мають ВНП), за умови відповідності спеціальностей, які вони мають або здобувають у ЗВО, військово-обліковій спеціальності, за якою проводиться підготовка офіцерів запасу.

4. Громадяни проходять військову підготовку за державним замовленням за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на утримання Збройних Сил України та інших військових формувань, або за рахунок коштів, які надходять від фізичних осіб як плата за послуги у галузі вищої освіти, пов'язані з військовою підготовкою (за контрактом).

За рахунок коштів державного бюджету проходять військову підготовку громадяни, які мають вищий рейтинг за результатами конкурсного відбору та уклали відповідний контракт з Міністерством оборони України щодо зобов'язань про проходження військової служби громадянами України у Збройних Силах України після отримання

первинного військового звання офіцера запасу та закінчення закладу вищої освіти.

5. Перелік та розподіл військово-облікових спеціальностей, за якими ведеться військова підготовка громадян за програмою підготовки офіцерів запасу, обсяги підготовки за ними для кожного ЗВО та ВВНЗ у відповідному навчальному році визначаються наказом Міністерства оборони України за поданням Генерального штабу Збройних Сил України за погодженням з Міністерством освіти і науки України, а для підготовки офіцерів запасу медичної служби – також з Міністерством охорони здоров'я України.

Переведення громадян, які проходять військову підготовку за контрактом, до числа громадян, які проходять військову підготовку за кошти державного бюджету, в межах чисельності, визначеної відповідним наказом Міністерства оборони України, здійснюється наказом ректора ЗВО (керівника ВВНЗ), на базі ВВП якого проводиться військова підготовка, з урахуванням вимог пункту 4 цього розділу.

6. Для проведення військової підготовки у ВВП між Міністерством оборони України (в особі директора Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України) та ЗВО (в особі ректора), на базі ВВП якого проводиться військова підготовка, укладається договір про військову підготовку громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, зразок якого наведено у додатку 1 до цієї Інструкції.

7. Для проведення військової підготовки здобувачів вищої освіти у ЗВО, що не має ВВП, укладається договір про організацію військової підготовки здобувачів вищої освіти за програмою підготовки офіцерів запасу, зразок якого наведено у додатку 2 до цієї Інструкції. Зазначений договір

укладається після зарахування здобувачів вищої освіти для проходження військової підготовки за ініціативою ЗВО (ВВНЗ), на базі якого проводитиметься військова підготовка.

8. Між громадянином, зарахованим для проходження військової підготовки, та ректором ЗВО, на базі ВНП якого проводиться військова підготовка, або керівником ВВНЗ укладається контракт про військову підготовку громадянина у військовому навчальному підрозділі за програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів фізичних осіб за послуги, пов'язані з цією підготовкою, зразок якого наведено у додатку 3 до цієї Інструкції, або контракт про військову підготовку громадянина у військовому навчальному підрозділі за програмою підготовки офіцерів запасу за державним замовленням, зразок якого наведено у додатку 4 до цієї Інструкції.

9. Між громадянином, який виявив бажання проходити військову підготовку за кошти державного бюджету, крім контракту про військову підготовку громадянина, укладається контракт про проходження військової служби громадянами України у Збройних Силах України після отримання первинного військового звання офіцера запасу та закінчення закладу вищої освіти.

10. Відстрочка від призову на строкову військову службу, звільнення від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період громадянам, які проходять військову підготовку, надається згідно із законодавством.

У разі призову на строкову військову службу, на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період під час проходження військової підготовки громадяни мають право після звільнення з військової служби в запас на продовження навчання за програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів державного бюджету або за рахунок коштів, які

надходять від фізичних осіб як плата за послуги в галузі вищої освіти, пов'язані з військовою підготовкою, що передбачено відповідним контрактом про військову підготовку громадянина, укладеним ним та ректором ЗВО (керівником ВВНЗ), на базі якого проводилася військова підготовка громадянина до призову. У цьому разі дія контракту подовжується на строк, необхідний для завершення повного курсу військової підготовки.

Громадяни, які були призвані на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період під час проходження військової підготовки та звільнені в запас, брали участь у бойових діях або міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, антитерористичній операції на Сході України (далі – АТО), операції Об'єднаних сил (далі – ООС), що підтверджується відповідними документами, за бажанням та за наявності вільних місць у разі поновлення на навчання переводяться на навчання за програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів державного бюджету. Зазначене передбачається відповідними змінами у контракті.

11. Вартість військової підготовки громадянина складається з двох частин:

витрати ЗВО на послуги у галузі вищої освіти, пов'язані з військовою підготовкою;

витрати Міністерства оборони України, інших військових формувань, яким підпорядковані відповідні ВВНЗ (ВНП), пов'язані із забезпеченням та проведенням військової підготовки.

Вартість військової підготовки розраховується ЗВО, на базі ВНП якого здійснюється військова підготовка, погоджується Департаментом військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України (відповідним структурним підрозділом іншого військового формування) і затверджується ректором ЗВО.

Кошти фізичних осіб за організацію та проведення військової підготовки ЗВО та забезпечення і проведення її Міністерством оборони України (іншим військовим формуванням) сплачуються (відповідно до укладених контрактів про військову підготовку громадян у військовому навчальному підрозділі за програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів, які надходять від фізичних осіб за послуги, пов'язані з цією підготовкою) на спеціальний реєстраційний рахунок цього ЗВО у територіальному органі Державного казначейства України.

Кошти, сплачені громадянами за забезпечення і проведення військової підготовки Міністерством оборони України (іншим військовим формуванням), ректором ЗВО, на базі ВНП якого здійснюється військова підготовка, перераховуються (згідно з укладеним договором про військову підготовку громадян у відповідному ВНП) на спеціальний реєстраційний рахунок Міністерства оборони України (іншого військового формування) у територіальному органі Державного казначейства України (ВНП, який має відповідний спеціальний реєстраційний рахунок Міністерства оборони України (іншого військового формування) у територіальному органі Державного казначейства України) та використовуються згідно з кошторисом Міністерства оборони України (іншого військового формування).

Вартість військової підготовки у ВВНЗ розраховує та затверджує керівник ВВНЗ за погодженням з Департаментом військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України (з відповідним структурним підрозділом іншого військового формування).

Кошти фізичних осіб за організацію, забезпечення та проведення військової підготовки у ВВНЗ сплачуються (відповідно до укладених контрактів про військову підготовку громадян у ВВНЗ) на спеціальний реєстраційний рахунок ВВНЗ у територіальному органі Державного казначейства України.

Фінансування військової підготовки за державним замовленням здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, передбачених на утримання Збройних Сил України та інших військових формувань.

12. Порядок утримання підрозділів та посад для організації та проведення військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу визначається відповідно до Типових нормативів для розроблення штатів (штатних розписів) вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та військових ліцеїв, затверджених наказом Міністерства оборони України від 23 лютого 2018 року № 82 (зі змінами), зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 20 березня 2018 року за № 340/31792.

II. Організація відбору громадян для проходження військової підготовки

1. Зарахування громадян для проходження військової підготовки здійснюється за результатами конкурсного відбору та медичного огляду військово-лікарськими комісіями.

2. Медичний огляд військово-лікарськими комісіями районних (міських) військових комісаріатів (далі – військові комісаріати) громадяни проходять за місцем перебування на військовому обліку (реєстрації).

Придатність жінок до військової служби визначається за результатами медичного огляду військово-лікарськими комісіями військових комісаріатів за місцем проживання (навчання).

Медичний огляд проводиться за направленням для проходження медичного огляду військово-лікарською комісією (додаток 5).

3. Проведення конкурсного відбору покладається на відбіркову комісію, склад якої за поданням керівника ВВП затверджується наказом ректора ЗВО (керівника ВВНЗ), що здійснює військову підготовку громадян, не пізніше ніж за два місяці до початку конкурсного відбору.

До складу відбіркової комісії не можуть входити особи, близькі особи яких вступають до цього ВВП (ВВНЗ) у поточному році.

4. До відбіркової комісії призначаються посадові особи ВВП (ВВНЗ).

До складу відбіркової комісії входять голова та його заступник (за потреби), секретар, голови підкомісій та члени відбіркової комісії.

Відбіркова комісія складається з таких підкомісій:

підкомісія з оцінки рівня успішності навчання, допризовної підготовки громадян;

підкомісія з професійного психологічного відбору;

підкомісія з оцінки рівня фізичної підготовки.

Головою відбіркової комісії призначається керівник ВВП (один із заступників керівника ВВНЗ), у якому здійснюється військова підготовка громадян.

До складу кожної з підкомісій входять голова підкомісії та не менше ніж 2 члени.

5. На відбіркову комісію покладаються такі функції:

визначення строків приймання документів від громадян, які виявили бажання проходити військову підготовку, та їх розгляд;

визначення придатності до військової служби за висновком військово-лікарської комісії;

організація професійного психологічного відбору громадян;

оцінка рівня успішності навчання здобувачів вищої освіти;

оцінка рівня результатів навчання громадян у ЗВО;

оцінка рівня фізичної підготовки громадян;

оцінка засвоєння громадянами програми допризовної підготовки;

формування списку громадян відповідно до їх рейтингу за результатами конкурсного відбору (окремо за кожною військово-обліковою спеціальністю);

розроблення проекту наказу ректора ЗВО (керівника ВВНЗ) про зарахування громадян для проходження військової підготовки.

6. Не пізніше ніж за два місяці до початку конкурсного відбору керівники ВНП (ВВНЗ) організують інформування громадян про строки та порядок прийому заяв і проведення конкурсного відбору громадян для проходження військової підготовки шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальної комісії та на веб-сторінці ЗВО (ВВНЗ).

7. Здобувачі вищої освіти, які виявили бажання проходити військову підготовку, подають заяву на ім'я декана факультету ЗВО, у якому вони здобувають відповідний ступінь вищої освіти, копію посвідчення про приписку до призовної дільниці (для осіб чоловічої статі), довідки про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків та копію першої сторінки паспорта громадянина України.

Затверджені ректорами ЗВО списки здобувачів вищої освіти, їх заяви та узагальнені відомості про підсумки складання здобувачами вищої освіти екзаменів за попередні курси навчання направляються для розгляду до відбіркової комісії ВНП (ВВНЗ), на базі якого здійснюється військова підготовка громадян. Здобувачі вищої освіти, які мають академічні заборгованості, до списку не включаються.

Громадяни, які вже мають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра та виявили бажання проходити військову підготовку, подають заяву на ім'я голови відбіркової комісії разом із копіями посвідчення про приписку до призовної дільниці (для осіб чоловічої статі), першої сторінки паспорта громадянина України, документа про вищу освіту та додатка до нього.

Заява містить такі відомості:

прізвище, ім'я, по батькові громадянина;

номер навчальної групи, назва факультету та ЗВО, у якому громадянин здобуває вищу освіту, форма навчання – очна (денна, вечірня) або заочна (дистанційна);

інформація про здобутий або той, що здобувається громадянином, ступінь вищої освіти, галузь знань, спеціальність та спеціалізацію;

придатність до проходження військової служби за станом здоров'я;

інформація про проходження військової служби;

мотивація громадянина щодо проходження військової підготовки та його зобов'язання про виконання вимог, що ставляться до громадян під час проходження військової підготовки.

8. Відбіркова комісія узагальнює отримані списки здобувачів вищої освіти, заяви громадян та розподіляє їх на групи для участі в конкурсному відборі.

Розподіл громадян на групи здійснюється з урахуванням відповідності спеціальностей, які вони мають або здобувають у ЗВО, військово-обліковій спеціальності, за якою здійснюється підготовка офіцерів запасу.

Списки учасників конкурсного відбору кожної групи підписує секретар і затверджує голова відбіркової комісії. Зазначені списки та розклад вступних випробувань доводяться до громадян не пізніше ніж за 2 тижні до початку конкурсного відбору шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальної комісії та на веб-сторінці ЗВО (ВВНЗ).

9. Придатність громадян до військової служби за станом здоров'я зазначається у графі 8 відомості проведення конкурсного відбору громадян України для проходження військової підготовки за військово-обліковою спеціальністю (далі – Відомість) (додаток б).

Оцінюючи стан здоров'я і фізичного розвитку громадян, військово-лікарські комісії керуються вимогами глави 18 розділу II Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України, затвердженого

наказом Міністра оборони України від 14 серпня 2008 року № 402 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2008 року за № 1109/15800.

10. Під час проходження конкурсного відбору кандидат для проходження військової підготовки повинен мати при собі паспорт громадянина України. Без наявності зазначеного документа він не допускається до участі в конкурсному відборі.

11. Рівень успішності навчання здобувача вищої освіти оцінюється в балах за результатами складання ним підсумкового контролю у ЗВО за семестри, які передують початку військової підготовки, та визначається як середнє арифметичне значення всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок, переведених у 100-бальну шкалу.

Рівень результатів завершення навчання громадян, які вже мають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, оцінюється в балах і визначається як середнє арифметичне значення всіх отриманих громадянином оцінок із додатка до документа про вищу освіту, переведених у 100-бальну шкалу.

Переведення у 100-бальну шкалу здійснюється відповідно до системи переведення оцінок з навчальних дисциплін у 100-бальну шкалу (додаток 7). Результат оцінки рівня успішності навчання зазначається у графі 3 Відомості.

12. Професійний психологічний відбір громадян для навчання за програмою підготовки офіцерів запасу здійснюється відповідно до вимог Інструкції з організації та проведення професійного психологічного відбору кандидатів на навчання у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, затвердженої наказом Міністра оборони України від 09 липня 2009 року № 355, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 22 вересня 2009 року за № 893/16909.

Професійний психологічний відбір громадян здійснюється відповідними фахівцями ВВНЗ (ВНП), які входять до складу підкомісії з професійного психологічного відбору.

Для кафедр військової підготовки ЗВО за клопотанням начальника (завідувача) кафедри рішенням ректора ЗВО до складу підкомісії з професійного психологічного відбору залучаються відповідні фахівці ЗВО.

13. З метою визначення рівня знань з допризовної підготовки відбіркові комісії проводять тестування громадян, яке складається з 5 завдань у письмовій формі та з 5 завдань з практичного виконання нормативів (прийомів). Кількість балів за кожне завдання тестування складає 10 балів, максимальна кількість балів – 100. Громадяни, які під час тестування набрали менше 50 % (менше 50 балів) максимальної кількості балів, виключаються зі списків кандидатів на зарахування для проходження військової підготовки.

Результат зазначається у графі 4 Відомості.

Перелік завдань розробляється у ВНП (ВВНЗ), який затверджує його керівник.

14. Перевірка рівня фізичної підготовленості кандидатів для проходження військової підготовки проводиться після їх медичного огляду.

Оцінка рівня їх фізичної підготовленості визначається за результатами практичного виконання фізичних вправ відповідно до нормативів, установлених Міністерством оборони України (Генеральним штабом Збройних Сил України). Усі вправи приймаються в один день. Для виконання фізичних вправ дається одна спроба. Повторне виконання фізичних вправ з метою підвищення оцінки рівня фізичної підготовленості кандидатів для проходження військової підготовки не дозволяється.

Рівень фізичної підготовленості кандидатів оцінюється як “зараховано” або “не зараховано”. Результат цієї оцінки зазначається у графі 5 Відомості. У разі отримання оцінки “не зараховано” громадяни виключаються зі списків

кандидатів на зарахування для проходження військової підготовки. Рішення відбіркової комісії щодо таких громадян оформлюється окремим протоколом.

15. Сума балів, отримана громадянином за результатами випробувань, з урахуванням результатів професійного психологічного відбору та медичного огляду складає рейтинг кандидата для проходження військової підготовки і відображається у графі 6 Відомості.

У графі 9 Відомості зазначаються наявність пілг у громадянина та зобов'язання його щодо проходження військової служби після закінчення закладу вищої освіти.

16. У графі 10 Відомості на кожного громадянина з числа кандидатів для проходження військової підготовки зазначається один з таких висновків:

рекомендувати до зарахування;

не рекомендувати до зарахування.

За результатами конкурсного відбору за кожною військово-обліковою спеціальністю окремо складається рейтинговий список. Список затверджується на засіданні відбіркової комісії, про що складається відповідний протокол.

Голова відбіркової комісії організовує ознайомлення громадян з результатами конкурсного відбору (рейтинговим списком).

Рейтингові списки оприлюднюються шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальної комісії та на веб-сторінці ЗВО (ВВНЗ).

Відбіркова комісія розробляє проект наказу ректора ЗВО (керівника ВВНЗ) про зарахування громадян для проходження військової підготовки.

Для проходження військової підготовки за кошти державного бюджету до проекту наказу ректора ЗВО (керівника ВВНЗ) насамперед включаються громадяни, яких рекомендовано відбірковою комісією до зарахування та які:

відповідно до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” належать до членів сімей ветеранів війни, у тому числі і учасників бойових дій, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в АТО (ООС), забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах АТО (ООС), а також працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь в АТО (ООС) в районах її проведення у порядку, установленому законодавством;

відповідно до Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” мають таке право під час вступу до ВНП (ВВНЗ);

прийняли рішення щодо укладання контракту про проходження військової служби громадянами України у Збройних Силах України на посадах осіб офіцерського складу після завершення навчання згідно з пунктом 4 розділу I цієї Інструкції;

мають таке право в інших випадках, передбачених законодавством.

Решту громадян до проекту наказу включають відповідно до рейтингового списку.

Громадяни, які мають досвід бойових дій, участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки та АТО (ООС), що підтверджується відповідними документами, зараховуються для проходження військової підготовки поза конкурсом за умови позитивного складання вступних випробувань та придатності за станом здоров'я.

17. Зарахування громадян на навчання за програмою підготовки офіцерів запасу здійснюється наказом ректора ЗВО (керівника ВВНЗ) на підставі протоколу засідання відбіркової комісії.

Конкурсний відбір громадян закінчується не пізніше ніж за місяць до початку військової підготовки.

18. Для розгляду апеляцій громадян за результатами конкурсного відбору утворюється апеляційна комісія, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом ректора ЗВО (керівника ВВНЗ).

Головою апеляційної комісії ВВП (ВВНЗ) з відбору громадян для проходження військової підготовки призначається один із заступників керівника ВВП (ВВНЗ). За відсутності посади заступника керівника в штатному розписі ВВП головою апеляційної комісії ВВП призначається особа з числа провідних науково-педагогічних працівників ВВП.

Склад апеляційної комісії формується з числа провідних науково-педагогічних працівників ВВП (ВВНЗ), які не є членами відбіркової комісії.

До складу апеляційної комісії не можуть входити особи, близькі особи яких вступають до цього ВВП (ВВНЗ) у поточному році.

Склад та порядок роботи апеляційної комісії оприлюднюються до початку конкурсного відбору шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальної комісії та на веб-сторінці ЗВО (ВВНЗ).

Апеляцію щодо оцінки (кількості балів), отриманої (отриманих) за результатами випробувань, подає особисто громадянин не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки (кількості балів).

Апеляція розглядається не пізніше наступного робочого дня після її подання у присутності громадянина, який подав апеляцію.

Додаткове опитування громадян під час розгляду апеляцій не допускається.

Процедура подання і розгляду апеляції оприлюднюється та доводиться до відома громадян не пізніше ніж за 7 календарних днів до початку вступних випробувань.

19. Протягом одного місяця з дня зарахування між громадянином, якого зараховано для проходження військової підготовки, та ректором ЗВО (керівником ВВНЗ), на базі якого проводиться військова підготовка, укладається відповідний контракт про військову підготовку громадянина, а для тих, хто виявив бажання проходити військову підготовку за кошти

державного бюджету, – також контракт із Міністерством оборони України (іншим військовим формуванням) щодо проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу після завершення навчання.

Якщо громадянин не підписав ці контракти протягом одного місяця, цей громадянин відраховується зі списку зарахованих для проходження військової підготовки.

На вакантні місця зараховуються громадяни згідно з рейтингом за умови укладання контракту протягом одного місяця.

20. Матеріали проведення конкурсного відбору громадян для проходження військової підготовки зберігаються у ВВП (ВВНЗ) до завершення ними цієї підготовки.

III. Організація військової підготовки громадян

1. Військова підготовка громадян організовується і проводиться згідно з вимогами Закону України “Про вищу освіту”, Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2012 року № 48 (зі змінами), та цієї Інструкції.

Військова підготовка включається до навчальних планів ЗВО, здобувачі вищої освіти якого проходять військову підготовку, як окрема навчальна дисципліна і складається з теоретичного і практичного курсів військової підготовки у ВВП або у ВВНЗ, комплексних практичних занять з вивчення курсу первинної військово-професійної підготовки та тактичної медицини на базі військових частин або навчальних центрів ВВНЗ (ВВП) та навчального збору.

2. На військову підготовку громадян у навчальних планах ЗВО, здобувачі вищої освіти якого проходять військову підготовку, відводиться не менш як 29 кредитів ЄКТС у ВВП (ВВНЗ), з яких не менше 435 годин – на

заняття під керівництвом науково-педагогічних працівників та 435 годин – на самостійну роботу (з яких не менше ніж 218 годин у ВНП або ВВНЗ).

Крім того:

на комплексні практичні заняття з вивчення курсу первинної військово-професійної підготовки та тактичної медицини (далі – комплексні практичні заняття) за всіма військово-обліковими спеціальностями відводиться не менше 108 годин під керівництвом науково-педагогічних працівників та не менше 30 годин самостійної підготовки;

на навчальний збір відводиться не менше 184 годин, з яких 144 години – заняття під керівництвом науково-педагогічних працівників та 40 годин – самостійна підготовка.

3. Комплексні практичні заняття проводяться після опанування у ВНП (ВВНЗ) теоретичної складової первинної військово-професійної підготовки та тактичної медицини.

Місця проведення комплексних практичних занять та вимоги до здійснення заходів, пов'язаних з їх проведенням, визначаються Генеральним штабом Збройних Сил України або центральними органами виконавчої влади, іншими державними органами, що здійснюють керівництво іншими військовими формуваннями, у разі підпорядкування їм ВНП чи ВВНЗ, на базі якого проводиться військова підготовка.

Пропозиції щодо місць проведення комплексних практичних занять в наступному році до 01 листопада поточного року подаються керівниками структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, яким підпорядковані ВНП (ВВНЗ), до Головного управління підготовки Збройних Сил України.

Комплексні практичні заняття за всіма військово-обліковими спеціальностями проводяться відповідно до плану-програми комплексних практичних занять з вивчення курсу первинної військово-професійної підготовки та тактичної медицини, що затверджує Генеральний штаб Збройних Сил України.

Для громадян, які проходять військову підготовку за військово-обліковими спеціальностями для потреб Військово-Морських Сил Збройних Сил України, розробляється окремий план-програма.

З громадянами, які раніше проходили військову службу у Збройних Силах України, інших військових формуваннях, комплексні практичні заняття не проводяться.

4. Навчальний збір проводиться після закінчення навчання за програмою підготовки офіцерів запасу у ВНП (ВВНЗ) у поточному році або за рахунок часу, відведеного на канікулярну відпустку здобувачів вищої освіти.

Із загального обсягу навчального часу, передбаченого на навчальний збір, не менше 18 годин відводиться на підготовку і складання випускного екзамену з військової підготовки.

5. Кваліфікаційна характеристика офіцера запасу відповідної військово-облікової спеціальності є одним з основних документів процесу організації військової підготовки громадян, що визначає перелік компетентностей, необхідних для успішного виконання професійних обов'язків на посадах офіцерського складу, та основні вимоги до професійних якостей, знань, умінь і практичних навичок військового фахівця.

Кваліфікаційна характеристика визначає перелік спеціальностей, які мають або здобувають громадяни у ЗВО, з яких громадяни залучаються до військової підготовки за відповідною військово-обліковою спеціальністю.

Кваліфікаційні характеристики розробляють комісії, які створюються наказами керівників структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань, що є замовниками. До складу комісії залучаються представники замовників та ВНП (ВВНЗ).

Кваліфікаційна характеристика підписується головою комісії з її розроблення, погоджується директором Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України та затверджується керівником структурного підрозділу Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органу військового управління Збройних Сил України, відповідного структурного підрозділу іншого військового формування, який є замовником.

6. Підготовка офіцерів запасу здійснюється за програмою військової підготовки відповідної військово-облікової спеціальності (далі – програма військової підготовки), що встановлює сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності ВВНЗ чи ВВП, пов'язаних з військовою підготовкою, порядок викладення навчальної дисципліни (за розділами та змістовими модулями), організаційні форми її вивчення та обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю з урахуванням структурно-логічної схеми військової підготовки громадян.

Програма військової підготовки визначає перелік основних зразків озброєння та військової техніки, іншого військового навчального майна, що використовується для забезпечення навчального процесу та військової підготовки за відповідною військово-обліковою спеціальністю з розрахунку на одну навчальну групу (взвод).

Програма військової підготовки розробляється на підставі вимог кваліфікаційної характеристики офіцера запасу та з урахуванням змісту освітніх (освітньо-професійних чи освітньо-наукових) програм з відповідних спеціальностей, що мають або здобувають громадяни, які проходять військову підготовку за цією військово-обліковою спеціальністю.

Програми військової підготовки розробляють комісії, які створюються наказами керівників структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань, які є замовниками. До складу комісії

залучаються представники замовників та ВВП (ВВНЗ).

Програма військової підготовки підписується головою комісії з її розроблення, погоджується директором Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України, ректором ЗВО (керівником ВВНЗ) та затверджується відповідним керівником структурного підрозділу Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органу військового управління Збройних Сил України, відповідного структурного підрозділу іншого військового формування, який є замовником.

7. Для вивчення окремих розділів програми військової підготовки у ВВП або у ВВНЗ за всіма військово-обліковими спеціальностями відводиться навчального часу не менше ніж:

7 кредитів ЄКТС, з яких 105 годин під керівництвом науково-педагогічного працівника, – на розділ “Загальновійськова підготовка”;

3 кредити ЄКТС, з яких 45 годин під керівництвом науково-педагогічного працівника, – на розділ “Організація та методика роботи з особовим складом”;

8 кредитів ЄКТС, з яких 120 годин під керівництвом науково-педагогічного працівника, – на розділ “Тактична і тактико-спеціальна підготовка”;

10 кредитів ЄКТС, з яких 150 годин під керівництвом науково-педагогічного працівника, – на розділ “Військово-технічна і військово-спеціальна підготовка”.

Решта навчального часу (1 кредит ЄКТС) розподіляється між зазначеними розділами військової підготовки громадян рішенням керівника ВВП (ВВНЗ).

До розділу “Загальновійськова підготовка” окремим змістовим модулем обов’язково включається вивчення питань з антикорупційної тематики, Кодексу доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців, інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, в Міністерстві оборони України та Збройних

Силах України.

8. Алгоритм процесу реалізації програми військової підготовки визначається структурно-логічною схемою військової підготовки.

Структурно-логічну схему розробляє навчальна частина (навчальний відділ) ВВП (ВВНЗ), підписує заступник начальника ВВП (керівника ВВНЗ) з навчальної (навчальної та наукової) роботи та затверджує начальник ВВП (ВВНЗ). Форма структурно-логічної схеми визначається ВВП (ВВНЗ).

9. Перелік основних документів з планування, обліку навчальної, методичної та наукової роботи ВВП (ВВНЗ), у яких проводиться військова підготовка за програмою підготовки офіцерів запасу, наведено у додатку 8 до цієї Інструкції.

10. Військова підготовка громадян планується та проводиться протягом одного навчального дня на тиждень (методом проведення “військового дня”) строком до двох років навчання.

Планування та проведення військової підготовки у ВВП чи ВВНЗ для здобувачів вищої освіти здійснюються від двох до шести тижнів поточного семестру (навчального року) протягом двох років навчання, що передбачається відповідним договором про організацію такої підготовки та умови її фінансування.

Для громадян, які вже мають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, планування та проведення військової підготовки здійснюються у строк, передбачений відповідним контрактом про військову підготовку громадянина, що укладається між громадянином, який зарахований для проходження військової підготовки, та ректором ЗВО, на базі ВВП якого проводиться військова підготовка, або керівником ВВНЗ, до двох років навчання.

Планування та проведення військової підготовки громадян має забезпечити повне та якісне виконання і послідовність проходження

програми військової підготовки, раціональне використання навчально-матеріальної бази ВВП (ВВНЗ) для навчання громадян.

11. Громадяни, зараховані для проходження військової підготовки, розподіляються керівником ВВП (ВВНЗ) за лекційними потоками і навчальними групами (взводами). Чисельність осіб, які навчаються за програмою військової підготовки, у лекційному потоці, навчальній групі (взводі), підгрупі (відділенні) під час проведення різних видів занять визначається відповідно до Інструкції з планування та обліку діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників вищих військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, навчальних центрів Збройних Сил України), затвердженої наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2002 року № 155/291 (зі змінами), зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 27 травня 2002 року за № 452/6740.

12. Рішенням керівника ВВП (ВВНЗ) з числа найбільш дисциплінованих громадян, які проходять військову підготовку, призначаються командири навчальних взводів (відділень), визначаються їх обов'язки, взаємовідносини з іншими громадянами та особливості внутрішньої служби і внутрішнього порядку у ВВП (ВВНЗ).

13. Громадяни, які проходять військову підготовку, відрховуються з ВВП (ВВНЗ) наказом ректора ЗВО (керівника ВВНЗ) за поданням начальника ВВП за умов, визначених у Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2012 року № 48 (зі змінами).

Про відрахування громадян відповідним органом ЗВО (ВВНЗ) письмово повідомляється військовий комісаріат, де громадяни перебувають на військовому обліку.

Якщо громадянин проходив військову підготовку за кошти фізичних осіб, раніше сплачені кошти за цю підготовку йому не повертаються.

14. Поновлення до складу громадян, які проходять військову підготовку, здійснюється за поданням керівника ВВП, погодженим із керівником структурного підрозділу Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органу військового управління Збройних Сил України, відповідного структурного підрозділу іншого військового формування, якому підпорядкований ВВП (ВВНЗ), наказом ректора ЗВО (керівника ВВНЗ).

Для поновлення громадянин надає такі документи:

заява про поновлення на навчання;

копія паспорта.

Громадяни, відраховані з ВВП (ВВНЗ) за порушення дисципліни та/або громадського порядку, до навчання за програмою підготовки офіцерів запасу повторно не зараховуються.

15. Військова підготовка здійснюється у формі навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, навчального збору, контрольних заходів.

Основними видами навчальних занять у ВВП (ВВНЗ), що здійснюють військову підготовку громадян, є лекції, семінарські, лабораторні, практичні, групові, індивідуальні заняття та консультації, групові вправи, самостійні заняття під керівництвом науково-педагогічного працівника, тактичні (тактико-спеціальні) заняття, тактичні (тактико-спеціальні) навчання тощо.

Види навчальних занять визначаються програмою військової підготовки громадян.

Групове заняття – вид навчального заняття, за яким науково-педагогічний працівник пояснювально-лекційним методом викладає новий навчальний матеріал, методом опитування контролює засвоєння особами, які навчаються, раніше вивченого матеріалу і домагається його закріплення,

методом творчих рекомендацій спрямовує самостійну роботу цих осіб.

Групова вправа – вид навчального заняття, який використовується під час вивчення розділу з тактичної й тактико-спеціальної підготовки.

Групові вправи проводяться у навчальних групах (взводах) з метою формування у громадян навичок з підготовки та забезпечення бойових дій, управління військовими підрозділами.

Групові вправи, під час яких громадяни виконують обов'язки за однією і тією самою службовою посадою, проводять на топографічних картах у класах, навчальних командних пунктах і на місцевості в конкретній тактичній обстановці після вивчення теоретичного матеріалу розділу з тактичної й тактико-спеціальної підготовки.

Декілька групових вправ, що проводяться послідовно, виконуються в єдиній тактичній обстановці шляхом відпрацювання комплексного навчального завдання.

Комплексність навчального завдання забезпечується тим, що на загальному тактичному фоні вирішуються питання декількох розділів програми військової підготовки відповідно до послідовності роботи командира та штабу під час підготовки та ведення бою.

Самостійне заняття під керівництвом науково-педагогічного працівника – вид навчального заняття, що проводиться з метою активного засвоєння особами, які навчаються, нових знань, закріплення, поширення та поглиблення знань, отриманих на інших видах занять, шляхом підготовки рефератів, проведення моделювання та виконання інших творчих завдань, а також навчання цих осіб методам самостійної роботи з навчальним матеріалом. Самостійні заняття під керівництвом науково-педагогічного працівника відбуваються у визначений розкладом занять час. Методику їх проведення визначає ВНП (ВВНЗ).

Тактичні (тактико-спеціальні) заняття є основою практичного навчання громадян з підготовки та забезпечення бою підрозділів та управління ними в бою.

Тактичні (тактико-спеціальні) навчання формують та вдосконалюють уміння і навички громадян з підготовки бойових дій, їх всебічного забезпечення та управління підрозділами в бою, при цьому громадяни виконують обов'язки командирів підрозділів, офіцерів штабів та інших посадових осіб відповідно до плану навчання.

Такі навчання проводять на місцевості (у навчальних центрах, на аеродромах, полігонах) під час навчального збору. Дозволяється окремі етапи тактичних (тактико-спеціальних) навчань проводити в спеціальних класах, лабораторіях, обладнаних зразками озброєння та військової техніки, тренувальною апаратурою.

Тривалість навчань – до 2–3 діб. Навчання можуть бути двосторонніми та односторонніми, з позначеним противником, з бойовою стрільбою тощо. Керівниками таких навчань призначаються начальники ВВП або начальники кафедр з тактичної (тактико-спеціальної) підготовки.

Обов'язкові аудиторні заняття під керівництвом науково-педагогічного працівника й самостійна робота плануються в дні військової підготовки в межах 9-годинного навчального дня, з яких 6–7 годин – навчальні (аудиторні) заняття, 2–3 години – самостійна робота.

Облік усіх видів навчальних занять з військової підготовки ведеться в журналі обліку занять.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Зміст самостійної роботи над конкретним розділом програми військової підготовки визначається організаційно-методичними рекомендаціями до зазначеної програми, іншими навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Навчальний час, призначений для самостійної роботи, регламентується навчальним планом та розпорядком дня ВВП (ВВНЗ) і має становити у ВВП (ВВНЗ) не менше 1/3 загального обсягу навчального часу, передбаченого на вивчення конкретного розділу програми військової підготовки. Решта навчального часу, призначеного для самостійної роботи,

використовується громадянами для самостійної роботи над засвоєнням навчального матеріалу в бібліотеці ВВП (ВВНЗ), навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також у домашніх умовах, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання, веб-ресурсів програм військової підготовки, які не містять інформації з обмеженим доступом. За потреби ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу особам, які навчаються, до потрібних дидактичних засобів. Графік доводиться до їх відома на початку поточного семестру.

Самостійна робота забезпечується комплексом навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення розділу військової підготовки: підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій тощо.

Навчально-методичні матеріали для самостійної роботи мають передбачати можливість проведення самоконтролю з боку осіб, які навчаються.

Засвоєння навчального матеріалу програми військової підготовки під час самостійної роботи осіб, які навчаються, може відбуватися в навчальних кабінетах, аудиторіях, комп'ютерних класах, лабораторіях та бібліотеках.

Під час організації самостійної роботи з використанням складного обладнання або устаткування, складних систем доступу до інформації з особами, які навчаються, проводяться консультації відповідних фахівців ВВП (ВВНЗ).

Зміст військової підготовки, передбачений програмою військової підготовки і тематичним планом для засвоєння тими, хто навчається, під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, який опрацьовується ними на навчальних заняттях під керівництвом науково-педагогічного працівника.

16. Спроможність ВВНЗ або ВВП здійснювати військову підготовку за визначеними Міністерством оборони України військово-обліковими спеціальностями встановлюється за результатами їх перевірки замовниками.

Під час перевірки замовниками оцінюються відповідність вимогам цієї Інструкції та наявність кваліфікаційних характеристик і програм військової підготовки, документів з планування, обліку навчальної, методичної та наукової роботи ВНП (ВВНЗ), наявність зразків озброєння та військової техніки, іншого військового навчального майна, що використовується для забезпечення навчального процесу та військової підготовки за відповідною військово-обліковою спеціальністю, перелік яких наведено в програмі військової підготовки, кадрове забезпечення згідно з вимогами Інструкції про порядок заміщення на конкурсній основі вакантних посад науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, затвердженої наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 19 жовтня 2016 року № 542/1255, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2016 року за № 1461/29591, та визначаються необхідні обсяги підготовки офіцерів запасу за такою військово-обліковою спеціальністю.

Рішення про започаткування провадження військової підготовки приймає начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України (керівник іншого військового формування) за результатами перевірки спроможності ВНП (ВВНЗ), проведеної керівниками структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідного структурного підрозділу іншого військового формування, яким ці ВНП (ВВНЗ) підпорядковані.

Доповіді начальника Генерального штабу – Головнокомандувачу Збройних Сил України (керівникам інших військових формувань) про результати перевірки подаються керівниками структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних

структурних підрозділів інших військових формувань через Головне управління підготовки Збройних Сил України.

Започаткування військової підготовки у ВВНЗ або ВВП за новою військово-обліковою спеціальністю або збільшення обсягу підготовки за відповідною військово-обліковою спеціальністю підлягає перевірці замовниками спроможності ВВНЗ або ВВП на таку підготовку у порядку, зазначеному в абзаці другому цього пункту.

IV. Проведення навчального збору

1. Громадяни, які мають або здобувають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра та пройшли теоретичний і практичний курси навчання з військової підготовки у відповідному ВВП або ВВНЗ, залучаються до проходження передбаченого програмою військової підготовки навчального збору.

2. Навчальний збір проводиться у військових частинах (на кораблях) або у ВВНЗ (військових інститутах), які мають відповідну польову навчально-матеріальну базу для проведення практичного навчання.

3. Проведення навчального збору є завершальним етапом військової підготовки громадян.

4. На навчальному зборі вдосконалюються командирські та методичні навички громадян, отримані ними під час засвоєння програми військової підготовки у ВВП (ВВНЗ), виконуються вправи зі стрільб, водіння військової (бойової) техніки та вирішуються інші практичні завдання.

5. Призов і направлення громадян, які проходять військову підготовку, на навчальний збір здійснюються військовими комісаріатами за списками,

наданими ВВП (ВВНЗ).

Перед початком проведення навчального збору (не пізніше як за місяць до його початку) громадяни, які проходять військову підготовку, направляються для проходження медичного огляду військово-лікарською комісією за місцем перебування на військовому обліку за місцем проживання (навчання). Особи, відносно яких військово-лікарською комісією винесена постанова “непридатний до військової служби за контрактом”, від збору звільняються, випускні экзамени не складають і до офіцерського складу не атестуються.

6. З метою планування навчального збору громадян, які проходять військову підготовку, керівники ВВП (ВВНЗ) за підпорядкованістю до 01 липня року, що передуює проведенню навчального збору, подають до командування видів Збройних Сил України, окремого роду військ (сил) Збройних Сил України, структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, інших військових формувань замовлення на проведення навчальних зборів громадян, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу у військових частинах (на кораблях) (додаток 9).

На підставі цих замовлень у зазначених командуваннях (структурних підрозділах) до 01 жовтня року, що передуює проведенню навчального збору, розробляється план розподілу місць проведення навчальних зборів з громадянами, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу (додаток 10).

У разі відсутності у підпорядкуванні структурного підрозділу Міністерства оборони України або Генерального штабу Збройних Сил України, якому підпорядкований ВВП, військових частин (кораблів, ВВНЗ) для проведення навчального збору з громадянами, які проходять військову підготовку за відповідними військово-обліковими спеціальностями, місця проведення навчального збору включаються до плану розподілу місць проведення навчальних зборів після погодження їх зі структурними

підрозділами Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органами військового управління Збройних Сил України, яким підпорядковані відповідні військові частини (кораблі, ВВНЗ).

На виконання цих планів командири військових частин (кораблів), керівники ВВНЗ, де заплановано проведення навчального збору громадян, які проходять військову підготовку, зобов'язані у щорічних замовленнях окремою графою зазначати потреби в речовому майні, продовольчому забезпеченні, боєприпасах, вибухових речовинах, моторесурсах і пальному для бойової підготовки та забезпечити відпрацювання з громадянами практичних завдань відповідно до вимог програми навчального збору.

7.3 метою організації та проведення у військових частинах (на кораблях) навчальних зборів громадян, які проходять військову підготовку, керівники структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань, які мають у підпорядкуванні ВВП (ВВНЗ), видають відповідні накази. До наказів додається перелік військових частин (кораблів, ВВНЗ), де планується проведення навчальних зборів.

На підставі цих наказів командири військових частин (кораблів) або керівники ВВНЗ видають наказ про організацію навчального збору громадян, які проходять військову підготовку, а військовий комісар – наказ на призов громадян на навчальний збір.

Начальник навчального збору призначає одного із заступників командира військової частини, на базі якої організовується і проводиться збір.

У разі проведення навчального збору у ВВНЗ керівник ВВНЗ призначає начальником збору одного із своїх заступників.

Начальник навчального збору є прямим начальником для всього особового складу збору.

8. Обов'язки командирів навчальних рот на зборах виконують офіцери військової частини або науково-педагогічні працівники (військовослужбовці) ВВП (ВВНЗ).

Громадяни, які виконують обов'язки командирів навчальних взводів (відділень, обслуги, екіпажів), повинні бути підготовлені заздалегідь у ВВП (ВВНЗ) до виконання обов'язків за цими посадами.

Особи офіцерського складу, сержантського і старшинського складу військових частин та ВВП (ВВНЗ), які призначаються для проведення навчального збору з громадянами, оголошуються в наказі по військовій частині (ВВНЗ) і на весь період збору звільняються від виконання своїх службових обов'язків за штатними посадами.

Зміна службових осіб, призначених для проведення навчального збору, дозволяється лише як виняток.

Науково-педагогічним працівникам ВВП (ВВНЗ) на період проведення навчального збору надаються дисциплінарні права за військовим званням, передбаченим їх посадою, щодо підлеглих їм військовослужбовців та громадян, які прибули на навчальний збір.

9. Командири військових частин (кораблів) та керівники ВВНЗ (військових інститутів ЗВО), на базі яких організовується проведення навчальних зборів, контролюють організацію та якісне їх проведення, навчання та виховання громадян, які прибули на навчальний збір.

На командирів військових частин (кораблів), керівників ВВНЗ (військових інститутів), на базі яких організовується проведення навчального збору, покладаються:

підготовка та проведення навчального збору;

розміщення громадян та організація їх всебічного забезпечення за встановленими нормами (крім виплати стипендій для здобувачів вищої освіти);

виділення зброї, військової техніки, військового навчального майна,

боєприпасів, моторесурсів, пально-мастильних та інших витратних матеріалів, необхідних для забезпечення проведення навчального збору;

призначення начальника навчального збору, його заступників по роботі з особовим складом, з озброєння, тилу, а також командирів навчальних рот (батареї);

організація та проведення складання громадянами Військової присяги.

На керівника ВВП (ВВНЗ), у якому проходять військову підготовку громадяни, які залучаються до проведення навчальних зборів, покладаються:

забезпечення своєчасного й організованого прибуття громадян, які проходять військову підготовку, до військової частини (ВВНЗ);

розробка плану проведення навчального збору з громадянами, які проходять військову підготовку, і забезпечення якісного проведення занять;

добір громадян, які проходять військову підготовку, на посади командирів навчальних взводів, їх заступників, командирів навчальних відділень (обслуг, екіпажів) та їх підготовка до виконання своїх посадових обов'язків;

проведення інструкторсько-методичних занять з науково-педагогічними працівниками, які залучаються для проведення навчального збору;

здійснення контролю за підготовкою науково-педагогічних працівників до занять і якістю їх проведення;

організація проведення випускних екзаменів.

10. Громадяни, які прибули для проходження навчального збору, розподіляються на навчальні відділення (обслуги, екіпажі), з яких створюються навчальні взводи чисельністю до 30 осіб і навчальні роти (батареї) у складі 3 – 4 взводів.

Створені підрозділи складають навчальний збір.

11. На період проходження навчального збору на громадян, які

проходять військову підготовку, поширюються всі права та обов'язки військовозобов'язаних згідно із законодавством.

Громадяни, які проходять військову підготовку, під час збору іменуються солдатами, а ті з них, які пройшли раніше військову службу в Збройних Силах України і мають військові звання, – за їх військовими званнями.

12. Громадяни, які направляються на навчальний збір, забезпечуються у військових частинах (ВВНЗ) речовим майном відповідно до наказу Міністерства оборони України від 29 квітня 2016 року № 232 “Про речове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України” (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 травня 2016 року за № 767/28897.

На початку збору за кожним громадянином, який проходить військову підготовку, закріплюються зброя, засоби індивідуального захисту та речове майно.

13. Розміщення особового складу в період проведення навчального збору організовується в казармах або таборах, обладнаних відповідно до вимог Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України. Обладнання місць розміщення особового складу навчального збору покладається на військову частину (ВВНЗ), на базі якої (якого) проводиться збір.

14. Громадяни, які проходять військову підготовку, під час збору залучаються до несення служби добового наряду. За практичне несення внутрішньої служби їм виставляються оцінки в журнали обліку занять.

Залучати громадян під час проходження ними навчального збору у військах на господарчі та інші роботи, не пов'язані з навчальним процесом, забороняється.

15. Громадяни, які під час проходження навчального збору систематично або грубо порушують військову дисципліну та громадський порядок, наказом начальника навчального збору усуваються від проходження збору і направляються до навчального закладу (місця проживання). У такому разі громадянам, які проходили військову підготовку, проходження навчального збору не зараховується, до складання випускних екзаменів з військової підготовки вони не допускаються і до офіцерського складу не атестуються.

16. Тривалість проведення навчального збору становить 30 діб, з яких:

24 доби – на бойову, національно-патріотичну підготовку та на складання випускного екзамену (якщо його проведення передбачено програмою військової підготовки у військах);

1 доба – на влаштування й організацію внутрішньої служби після прибуття до військової частини (ВВНЗ);

1 доба – на обслуговування і здавання озброєння, військової техніки та майна після завершення збору;

4 доби – вихідні дні.

17. Тривалість навчального тижня на навчальному зборі становить 6 діб, навчального дня – 6 годин занять і 2 години самостійної підготовки, у передвихідні (передсвяткові) дні – 6 годин занять без проведення самостійної підготовки. Передбачається час на проведення виховної, спортивно-масової роботи і час на обслуговування військової техніки та озброєння.

Під час проведення тактичних (тактико-спеціальних) навчань, бойових стрільб, занять із проведення регламентних робіт, водіння бойових машин тривалість навчального дня не регламентується.

18. Під час навчального збору за планом та під керівництвом начальника навчального збору проводиться тактичне (тактико-спеціальне)

навчання. Тактичне (тактико-спеціальне) навчання є завершальним етапом програми навчального збору.

19. Громадяни, які направляються на льотне стажування у військові частини, проходять медичний огляд лікарсько-льотною комісією. До льотної практики громадяни, які проходять військову підготовку, допускаються наказом командира військової частини після складання ними передбачених програмою заліків. У вільний від польотів час із громадянами, які проходять військову підготовку, проводяться заняття за програмою льотного стажування.

20. Особи офіцерського складу з числа науково-педагогічних працівників ВНП (ВВНЗ), які готують офіцерів запасу з військово-облікових спеціальностей десантно-штурмових військ, підрозділів спеціального призначення та розвідки, у період проходження навчального збору у військах виконують стрибки з парашутом. До виконання стрибків з парашутом особи офіцерського складу, громадяни, які проходять навчальний збір, допускаються після проходження медичного огляду і відповідної підготовки, якщо це визначено програмою військової підготовки.

21. Під час навчального збору здійснюються заходи з підготовки громадян, які проходять військову підготовку, до складання Військової присяги. Після проходження програми навчального збору та складання випускного екзамену громадяни, які проходять військову підготовку, в урочистих умовах складають (крім тих, хто її вже склав) Військову присягу згідно з порядком, установленим Статутом внутрішньої служби Збройних Сил України.

Про складання Військової присяги в посвідченні про приписку до призовної дільниці та особовій картці громадянина, який проходить військову підготовку, робиться відмітка “Військову присягу склав (день,

місяць, рік)”. Копії списків громадян, які склали Військову присягу, надсилаються до ВВП (ВВНЗ).

V. Контрольні заходи

1. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення всіх видів навчальних занять.

Основне завдання поточного контролю – визначення рівня засвоєння громадянином навчального матеріалу з окремих змістових модулів військової підготовки.

Поточний контроль проводиться шляхом усного опитування, письмової експрес-контрольної роботи, тест-контролю тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки якості засвоєння програмного матеріалу за етапами підготовки та рівня підготовленості особи до виконання обов’язків за посадами відповідної військово-облікової спеціальності.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та випускний екзамен.

ВВП (ВВНЗ) використовують модульну та інші форми підсумкового контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять з певного розділу програми військової підготовки і враховувати їх результати під час виставлення підсумкової оцінки.

2. Підсумковий контроль здійснюється шляхом складання громадянами заліків (підсумкових модульних контролів) та екзаменів.

Заліки складаються до початку екзаменаційної сесії.

Кількість заліків та екзаменів визначається програмою військової підготовки громадян. Для громадян, які навчаються за цією програмою,

установлюється не більше трьох заліків і двох екзаменів за весь період навчання з урахуванням випускного екзамену.

Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома науково-педагогічних працівників і громадян не пізніше як за місяць до початку сесії. Порядок і методика проведення заліків та екзаменів визначаються Положенням про організацію освітнього процесу ЗВО (ВВНЗ), затвердженим рішенням вченої ради ЗВО (ВВНЗ).

Громадянин вважається допущеним до семестрового контролю (семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку), якщо він виконав усі види навчальної роботи, передбачені програмою військової підготовки на семестр.

Громадяни, які отримали незадовільну оцінку з екзамену (не склали залік), передбаченого (передбачений) програмою військової підготовки, до повторного складання екзамену (заліку) допускаються за рішенням керівника ВНП (ВВНЗ), при цьому навчальна заборгованість має бути ліквідована до початку наступного семестру. Повторне складання екзамену (заліку) за умови отримання незадовільної оцінки (нескладання заліку) дозволяється не більше двох разів: перший раз – науково-педагогічному працівнику, другий – комісії, яка створюється за рішенням керівника ВНП (факультету ВВНЗ).

Громадяни, які не з'явилися на екзамен (залік) без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку (не склали залік).

Громадянам, які в установлені строки не склали екзаменів і заліків, передбачені програмою військової підготовки, з поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо), що підтверджується документально, за рішенням керівника ВНП (ВВНЗ) установлюються індивідуальні строки їх складання.

3. Після проходження навчальних зборів громадяни, які проходять військову підготовку, складають випускний екзамен, який проводиться у військовій частині (на кораблі) або у ВНП (ВВНЗ).

До складання випускного екзамену допускаються громадяни, які пройшли курс військової підготовки у ВВП (ВВНЗ), передбачений програмою підготовки офіцерів запасу, та навчальний збір у повному обсязі.

Для проведення випускного екзамену виділяються 3 дні на взвод (2 дні на підготовку та 1 день на складання випускного екзамену).

4. Випускний екзамен приймається екзаменаційною комісією, до складу якої залучаються представники від замовника на підготовку офіцерів запасу за відповідними військово-обліковими спеціальностями.

Екзаменаційні комісії у ВВП (ВВНЗ), які здійснюють військову підготовку з двох і більше військово-облікових спеціальностей, складаються з підкомісій з кожної військово-облікової спеціальності або з декількох споріднених спеціальностей.

Голови екзаменаційних комісій (підкомісій) для приймання випускного екзамену призначаються наказами керівників, яким підпорядковані відповідні ВВП (ВВНЗ).

Головами екзаменаційних комісій призначаються представники штабів видів Збройних Сил України, окремого роду військ (сил) Збройних Сил України, штабів оперативних командувань, структурних підрозділів апарату Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань, командири (заступники командирів) військових частин (з'єднань).

Головами екзаменаційних підкомісій призначаються особи з числа представників структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань та військових частин (за посадами не нижче начальників служб (родів військ), начальників штабів батальйонів,

дивізіонів) або з числа представників ВВП (ВВНЗ).

Члени екзаменаційних комісій (підкомісій) призначаються з числа науково-педагогічних працівників ВВП (ВВНЗ) відповідними наказами керівників цих навчальних закладів.

Для призначення голів екзаменаційних комісій з приймання випускного екзамену у громадян, які пройшли курс військової підготовки, керівники ВВП (ВВНЗ) не пізніше ніж за 2 місяці до початку випускного екзамену доповідають керівникам структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України, відповідних структурних підрозділів інших військових формувань, на яких покладено безпосереднє керівництво ВВП (ВВНЗ), та директору Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України про строки і місце проведення випускного екзамену.

5. Після завершення приймання випускного екзамену складається звіт, який підписує голова екзаменаційної комісії. У звіті зазначаються персональний склад екзаменаційної комісії, чисельність громадян, які пройшли військову підготовку і допущені до складання випускного екзамену, чисельність громадян, які склали його, підсумки екзамену, позитивні сторони та недоліки у засвоєнні громадянами програми військової підготовки, пропозиції щодо підвищення якості військової підготовки.

Звіт подається начальнику, якому підпорядкований ВВП (ВВНЗ), керівнику ЗВО (ВВНЗ) і директору Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України.

6. Під час проведення випускних екзаменів виплата добових, коштів на оплату за житло, а також коштів на проїзд до ВВП (ВВНЗ) та у зворотному

напрямку головам та членам екзаменаційних комісій здійснюється за рахунок тих ЗВО (ВВНЗ), у яких проводиться екзамен.

7. Громадяни, які отримали незадовільну оцінку під час складання випускного екзамену, допускаються до повторного його складання у строк, установлений екзаменаційною комісією, але не пізніше ніж за 1 місяць до закінчення строку повноважень цієї комісії.

У разі отримання повторної незадовільної оцінки на випускному екзамені громадянин, який пройшов військову підготовку, до присвоєння первинного офіцерського звання не атестується.

Громадянам, які не атестовані до присвоєння первинного офіцерського звання, раніше сплачені ними кошти за надання освітніх послуг, пов'язаних з військовою підготовкою, не повертаються.

8. Строк повноважень екзаменаційної комісії становить один календарний рік.

9. Після складання випускних екзаменів громадяни, які пройшли повний курс військової підготовки та склали Військову присягу, атестуються до присвоєння відповідного первинного військового звання офіцера запасу.

10. Громадянам України, які мають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, пройшли повний курс військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, склали встановлені іспити та атестовані до офіцерського складу, присвоюється відповідне первинне військове звання офіцера запасу. У разі потреби вони за наказом Міністра оборони України підлягають призову для проходження військової служби осіб офіцерського

складу або за їх бажанням можуть бути прийняті на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу.

Директор Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України
генерал-майор

Генеральний директор директорату вищої освіти і освіти дорослих Міністерства освіти і науки України

М. САДОВСЬКИЙ

О. ШАРОВ

Додаток 1

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 6 розділу I)

Зразок*

ДОГОВІР

про військову підготовку громадян України у _____
(найменування)

_____ (повне найменування закладу вищої освіти)

за програмою підготовки офіцерів запасу

_____ “ ____ ” _____ 20__ року
(місто)

_____ (повне найменування закладу вищої освіти)

(далі – Заклад) в особі ректора _____,
(прізвище та ініціали)

що діє на підставі Статуту Закладу, з одного боку, та Міністерство оборони України (далі – Міністерство) в особі директора Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України, який діє на підставі Положення про Міністерство оборони України, з іншого боку, уклали цей договір про таке:

I. Предмет договору

Предметом договору є проведення військової підготовки громадян України (далі – громадяни) за програмою підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі Закладу за військово-обліковою(ими) спеціальністю(остями) та в обсягах:

ВОС _____ – ____ осіб, з них: ____ осіб за кошти державного бюджету та _____ (код ВОС) _____ осіб за контрактом;... .; ВОС _____ – ____ осіб, з них: _____ (код ВОС)

_____ осіб за кошти державного бюджету та _____ осіб за контрактом відповідно до наказу Міністерства оборони України від _____ 20__ року № _____ (загальний обсяг – _____ осіб).

II. Права та обов'язки сторін

1. Заклад має право:

1) відраховувати за поданням керівника військового навчального підрозділу громадян з числа тих, хто проходить військову підготовку у військовому навчальному підрозділі Закладу, за невиконання навчального плану або відсутність без поважної причини на заняттях з військової підготовки (понад 20 відсотків загальної кількості годин навчальних занять, запланованих у семестрі), за власним бажанням, за ухилення без поважної причини від навчального збору, у разі відрахування з вищого навчального закладу, за порушення дисципліни (невиконання правил внутрішнього розпорядку військового навчального підрозділу Закладу) та/або громадського порядку, порушення умов контракту, за станом здоров'я (непридатність або обмежена придатність до військової служби – за висновками військово-лікарської комісії), порушення правил військового обліку, в інших випадках, передбачених чинним законодавством;

2) брати участь спільно з фахівцями Міністерства у проведенні професійного психологічного відбору громадян, які виявили бажання пройти військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, з урахуванням їх моральних та ділових якостей;

3) отримувати відповідну інформацію про проходження здобувачами вищої освіти військової підготовки у військовому навчальному підрозділі Закладу.

2. Міністерство має право:

1) здійснювати контроль професійного психологічного відбору громадян, які виявили бажання пройти військову підготовку за програмою підготовки офіцера запасу, з урахуванням їх успіхів у навчанні, моральних, психологічних та ділових якостей;

2) отримувати відповідну інформацію про успішність навчання громадян, які залучаються до військової підготовки.

3. Заклад зобов'язується:

1) організувати та забезпечувати військову підготовку громадян за програмою підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі Закладу протягом _____ навчальних років згідно з навчальним планом і програмою;

2) включити військову підготовку громадян за програмою підготовки офіцерів запасу до навчальних планів Закладу як окрему навчальну дисципліну;

3) забезпечувати ізольоване розміщення військового навчального підрозділу Закладу, надання йому необхідних приміщень і об'єктів для проведення занять відповідно до існуючих норм та навчальних програм;

4) створювати необхідну матеріально-технічну базу за допомогою Міністерства для проведення військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу;

5) забезпечувати збереження озброєння та військової техніки, виділених Закладу для організації військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу;

6) виділяти не менше ніж 29 кредитів ЄКТС, у тому числі 435 годин обов'язкових аудиторних занять під керівництвом науково-педагогічних працівників, з бюджету навчального часу здобувачів вищої освіти для відвідування занять з військової підготовки, а також передбачати проведення

з ними та іншими громадянами, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, комплексних практичних занять з вивчення курсу первинної військово-професійної підготовки тривалістю 108 годин під керівництвом науково-педагогічних працівників та 30 годин самостійної роботи після опанування у військовому навчальному підрозділі Закладу теоретичної складової первинної військово-професійної підготовки та тактичної медицини і навчальних зборів тривалістю 30 діб після завершення теоретичного і практичного курсу навчання з військової підготовки у військовому навчальному підрозділі Закладу під час літніх канікул;

7) передбачати у розкладі занять виділення одного навчального дня на тиждень для проходження громадянами військової підготовки у військовому навчальному підрозділі Закладу;

8) виділяти військовому навчальному підрозділу Закладу кошти на відрядження особового складу військового навчального підрозділу, які пов'язані з військовою підготовкою громадян, на заходи з фізичної підготовки і спорту, навчальні та культурно-освітні заходи, на оплату за користування службовими телефонами, послуг за ведення таємного і службового діловодства та листування;

9) регулярно обговорювати на засіданнях ректорату та вченої ради Закладу стан військової підготовки громадян;

10) визначати витрати ЗВО за послуги у галузі вищої освіти, пов'язані з військовою підготовкою;

11) визначати за погодженням з Міністерством вартість військової підготовки громадян для кожної військово-облікової спеціальності;

12) повідомляти Міністерство про зменшення обсягів підготовки громадян за програмами підготовки офіцерів запасу у зв'язку з відрахуванням або виключенням зі списків здобувачів вищої освіти;

13) виконувати умови цього договору.

4. Міністерство зобов'язується:

1) забезпечувати організацію проведення військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу в обсягах та за військово-обліковими спеціальностями, визначеними у відповідних наказах Міністерства, у військовому навчальному підрозділі Закладу протягом _____ навчальних років;

2) організовувати та проводити у військах (силах) навчальні збори громадян, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу;

3) надавати громадянам право користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Закладу, у тому числі навчальним озброєнням та військовою технікою, а також його навчально-методичною літературою;

4) забезпечувати військовий навчальний підрозділ Закладу озброєнням, військовою технікою, автомобільним транспортом, пально-мастильними матеріалами, навчальною літературою та іншим майном, необхідним для військової підготовки громадян;

5) здійснювати ремонт, монтаж та налагодження озброєння і військової техніки військового навчального підрозділу Закладу;

6) визначати витрати Міністерства за послуги, пов'язані із забезпеченням та проведенням військової підготовки за кожною військово-обліковою спеціальністю, і погоджувати вартість військової підготовки громадян для кожної військово-облікової спеціальності;

7) організовувати проведення атестації громадян, які мають ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, на присвоєння їм військового звання "молодший лейтенант запасу" після завершення ними навчання за програмою офіцера запасу та успішного здавання відповідних екзаменів;

8) виконувати умови цього договору.

III. Порядок розрахунків

1. Вартість підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу встановлюється до початку їх навчання за програмою підготовки офіцерів запасу згідно із затвердженим розрахунком вартості підготовки одного громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу, складеним Закладом і погодженим з Міністерством, і не може змінюватися протягом усього строку навчання громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу. Коригування вартості підготовки громадянина здійснюється з урахуванням офіційно визначеного рівня інфляції за попередній календарний рік.

2. У разі військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів, які надходять від фізичних осіб як плата за послуги у галузі вищої освіти, пов'язані з військовою підготовкою:

1) кошти фізичних осіб за послуги, пов'язані з військовою підготовкою, сплачуються громадянами на спеціальний реєстраційний рахунок Закладу у територіальному органі Державного казначейства України у розмірі, визначеному ЗВО, на базі ВВП якого проходить військова підготовка;

2) кошти, що надійшли від громадян до закладу вищої освіти за забезпечення і проведення військової підготовки Міністерством, ректором ЗВО, на базі ВВП якого здійснюється військова підготовка, перераховуються на спеціальний реєстраційний рахунок Міністерства (військового інституту або факультету військової підготовки ЗВО) у територіальному органі Державного казначейства України. Перерахування коштів здійснюється протягом 20 календарних днів після закінчення кожного семестру навчання на підставі акта виконаних робіт (наданих послуг);

3) у разі несвоєчасного перерахування коштів Міністерству Закладом

сплачується пеня за кожний календарний день прострочення платежу у розмірі 0,5 % несплаченої суми;

4) у разі відрахування громадян з військового навчального підрозділу Закладу внаслідок причин, зазначених у підпункті першому пункту 1 розділу II цього договору, кошти за військову підготовку, отримані Міністерством та ВНЗ, на базі ВНП якого проходить військова підготовка, не повертаються.

IV. Строк дії договору

1. Цей договір складається у двох примірниках, що мають однакову юридичну силу (по одному для кожної зі сторін), і набирає чинності з моменту його підписання обома сторонами.

2. Договір діє до _____ 20__ року, при цьому дія договору для окремих громадян може бути продовжена на 1 рік за умови отримання відповідного дозволу на перенесення з поважних причин строку проведення навчального збору на наступний рік.

3. Дія договору може бути достроково припинена за згодою обох сторін тільки після закінчення навчального року.

4. За домовленістю про продовження або розірвання договору одна зі сторін повідомляє іншу сторону не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку дії договору.

V. Інші умови

1. Одностороння відмова від виконання окремих положень і умов договору не допускається, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

2. Зміни та доповнення до цього договору дійсні тільки у тому разі, якщо вони письмово погоджені обома сторонами.

3. Спірні питання, що виникають між сторонами, вирішуються в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

4. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим договором у разі виникнення обставин нездоланної сили (форс-мажор).

VI. Реквізити сторін

Заклад

Міністерство

Місцезнаходження:

Місцезнаходження:

_____

_____

_____

_____

Реєстраційний рахунок

Реєстраційний рахунок

_____

_____

_____

_____

АКБ _____

АКБ _____

МФО _____

МФО _____

ЗКПО _____

ЗКПО _____

Ректор Закладу

Директор Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України

_____

(підпис, прізвище та ініціали)

_____

(підпис, прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 20__ року

“ ____ ” _____ 20__ року

_____

*Зазначений зразок має рекомендаційний характер.

Додаток 2

до Інструкції про організацію військової
підготовки громадян України за
програмою підготовки офіцерів запасу
(пункт 7 розділу I)

Зразок*

ДОГОВІР

про організацію військової підготовки здобувачів вищої освіти
за програмою підготовки офіцерів запасу

_____ “ ____ ” _____ 20__ року
(місто)

_____ (повне найменування закладу вищої освіти чи
вищого військового навчального закладу)

(далі – Виконавець) в особі ректора (керівника) _____,
(прізвище та ініціали)

що діє на підставі Статуту закладу вищої освіти, з одного боку, та

_____ (далі – Замовник) в особі ректора
(повне найменування закладу вищої освіти)

_____, що діє на підставі Статуту
(прізвище та ініціали)

закладу вищої освіти, з іншого боку, уклали цей договір про таке:

I. Предмет договору

Предметом договору є освітня діяльність, яку здійснює Виконавець,
щодо військової підготовки здобувачів вищої освіти Замовника за програмою
підготовки офіцерів запасу в обсязі ____ осіб.

II. Права та обов'язки сторін

1. Виконавець має право в односторонньому порядку відраховувати здобувачів вищої освіти Замовника з числа тих, хто проходить військову підготовку у військовому навчальному підрозділі Виконавця, за невиконання навчального плану або відсутність без поважної причини на заняттях з військової підготовки (понад 20 відсотків загальної кількості годин навчальних занять, запланованих у семестрі), за власним бажанням, за ухилення без поважної причини від навчального збору, у разі відрахування із закладу вищої освіти, за порушення дисципліни (невиконання правил внутрішнього розпорядку військового навчального підрозділу Закладу) та/або громадського порядку, порушення умов контракту, за станом здоров'я (непридатність або обмежена придатність до військової служби – за висновками військово-лікарської комісії), порушення правил військового обліку, в інших випадках, передбачених чинним законодавством.

2. Замовник має право:

1) брати участь спільно з фахівцями Виконавця у проведенні професійного психологічного відбору з числа тих здобувачів вищої освіти Замовника, хто бажає пройти військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, з урахуванням їх моральних та ділових якостей;

2) отримувати відповідну інформацію про перебіг проходження здобувачами вищої освіти військової підготовки у військовому навчальному підрозділі Виконавця.

3. Виконавець зобов'язується:

1) за бажанням здобувача вищої освіти Замовника та за результатами професійного психологічного відбору і стану здоров'я забезпечити його навчання у своєму військовому навчальному підрозділі за програмою

підготовки офіцерів запасу протягом _____ навчальних років;

2) проводити підготовку здобувача вищої освіти Замовника згідно із затвердженою програмою підготовки офіцерів запасу за встановленою військово-обліковою спеціальністю;

3) надавати здобувачу вищої освіти Замовника право користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Виконавця, його матеріально-технічною базою та навчально-методичною літературою;

4) інформувати Замовника про порушення здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку, невиконання програм та про інші умови, які можуть стати підставою для їх відрахування;

5) після закінчення навчання за програмою підготовки офіцерів запасу здобувачем вищої освіти і здобуття ступеня вищої освіти не нижче бакалавра організувати проведення його атестації на присвоєння військового звання “молодший лейтенант запасу”;

б) виконувати умови цього договору.

4. Замовник зобов’язується:

1) за бажанням здобувача вищої освіти Замовника та за підсумками професійного психологічного відбору тих, хто бажає пройти військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, який організовується спільно з фахівцями Виконавця, надавати час та можливість для проходження у військовому навчальному підрозділі Виконавця військової підготовки за встановленою програмою підготовки офіцерів запасу протягом _____ навчальних років;

2) включити до навчальних планів закладу вищої освіти військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу як окрему навчальну дисципліну;

3) у розкладі занять передбачати виділення одного навчального дня на

тиждень для проходження здобувачем вищої освіти Замовника військової підготовки у військовому навчальному підрозділі Виконавця;

4) інформувати Виконавця про відрахування здобувача вищої освіти з навчального закладу через певні причини;

5) виконувати умови цього договору.

III. Строк дії договору

1. Цей договір складається у двох примірниках (по одному для кожної зі сторін), що мають однакову юридичну силу, і набирає чинності з моменту його підписання обома сторонами.

2. Про продовження або розірвання договору одна зі сторін повідомляє іншу не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку дії договору.

3. Договір діє до _____ 20__ року, при цьому дія договору для окремих здобувачів вищої освіти може бути продовжена на 1 рік за умови отримання відповідного дозволу на перенесення з поважних причин строку проведення навчального збору на наступний рік.

4. Дія договору може бути достроково припинена за згодою обох сторін тільки після закінчення навчального року.

IV. Інші умови

1. Одностороння відмова від виконання окремих положень і умов договору не допускається, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

2. Зміни та доповнення до договору дійсні тільки у тому разі, якщо вони письмово погоджені обома сторонами.

3. Спірні питання, що виникають між сторонами, вирішуються у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

4. Виконавець звільняється від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим договором у разі виникнення обставин нездоланної сили (форс-мажор).

V. Реквізити сторін

Виконавець _____

Замовник _____

Місцезнаходження:

Місцезнаходження:

_____
_____

_____
_____

Реєстраційний рахунок

Реєстраційний рахунок

АКБ _____

АКБ _____

МФО _____

МФО _____

ЗКПО _____

ЗКПО _____

Ректор Виконавця

Ректор Замовника

_____
(підпис, прізвище та ініціали)

_____
(підпис, прізвище та ініціали)

“ ___ ” _____ 20__ року

“ ___ ” _____ 20__ року

_____
*Зазначений зразок має рекомендаційний характер.

Додаток 3

до Інструкції про організацію військової
підготовки громадян України за
програмою підготовки офіцерів запасу
(пункт 8 розділу I)

Зразок*

КОНТРАКТ

про військову підготовку громадянина _____ у
(прізвище та ініціали)

військовому навчальному підрозділі _____
(повне найменування вищого військового

навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти)

за програмою підготовки офіцерів запасу за рахунок коштів фізичних осіб за
послуги, пов'язані з цією підготовкою,

_____ “__” _____ 20__ року
(місто)

_____ (повне найменування закладу вищої освіти, вищого військового навчального

закладу)

(далі – Заклад) в особі ректора (керівника ВВНЗ) _____
(прізвище,

_____, що діє на підставі Статуту Закладу,
(ім'я, по батькові)

з одного боку, та _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(далі – Громадянин), з іншого боку, уклали цей контракт про таке:

I. Предмет контракту

Предметом контракту є освітня діяльність Закладу в галузі вищої
освіти, пов'язана з військовою підготовкою Громадянина за програмою

підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі Закладу за
військово-обліковою спеціальністю _____ .
(назва військово-облікової спеціальності)

II. Права та обов'язки сторін

1. Заклад має право:

1) установлювати плату за послуги, пов'язані з навчанням Громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу, згідно із затвердженим розрахунком вартості підготовки одного громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу;

2) в односторонньому порядку відраховувати Громадянина з числа тих, хто проходить військову підготовку у військовому навчальному підрозділі Закладу, за невиконання навчального плану або відсутність без поважної причини на заняттях з військової підготовки (понад 20 відсотків загальної кількості годин навчальних занять, запланованих у семестрі), за власним бажанням Громадянина, за ухилення без поважної причини від навчального збору, у разі відрахування із закладу вищої освіти, за порушення дисципліни (невиконання правил внутрішнього розпорядку військового навчального підрозділу Закладу) та/або громадського порядку, порушення умов цього контракту, пов'язане з несплатою або несвоєчасною сплатою коштів за навчання, за станом здоров'я (непридатність або обмежена придатність до військової служби – за висновками військово-лікарської комісії), порушення правил військового обліку, в інших випадках, передбачених чинним законодавством.

2. Громадянин має право:

1) користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Закладу, його матеріально-технічною базою та навчально-методичною літературою;

2) поновлювати навчання у військовому навчальному підрозділі Закладу наступного навчального року в разі надання здобувачу вищої освіти академічної відпустки.

3. Заклад зобов'язується:

1) за результатами конкурсного відбору та медичного огляду Громадянина забезпечувати його навчання у військовому навчальному підрозділі Закладу за програмою підготовки офіцерів запасу протягом _____ навчальних років;

2) проводити підготовку Громадянина згідно із затвердженою програмою підготовки офіцерів запасу за зазначеною військово-обліковою спеціальністю;

3) надавати Громадянину право користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Закладу, його матеріально-технічною базою та навчально-методичною літературою;

4) після закінчення Громадянином навчання за програмою підготовки офіцерів запасу в Закладі і здобуття вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче бакалавра організувати проведення його атестації на присвоєння військового звання “молодший лейтенант запасу”;

5) виконувати умови цього контракту.

4. Громадянин зобов'язується:

1) сумлінно вивчати військову справу, наполегливо оволодівати командирськими, методичними та практичними навичками за встановленою військово-обліковою спеціальністю;

2) постійно відвідувати всі види занять з військової підготовки, у встановлені строки складати заліки та екзамени, передбачені програмою військової підготовки, брати участь у заходах, що проводяться у військовому навчальному підрозділі Закладу;

- 3) дотримуватися на заняттях з військової підготовки вимог статутів Збройних Сил України;
- 4) прибувати на заняття з військової підготовки охайно одягненим, мати акуратну зачіску;
- 5) зберігати військове майно, озброєння, військову техніку, навчальне обладнання, дотримуватися заходів безпеки під час проведення занять з використанням озброєння та військової техніки;
- 6) забезпечувати захист інформації, що становить державну таємницю;
- 7) не пізніше 10 банківських днів до початку відповідного місяця (семестру, року) навчання з військової підготовки (для першого місяця (семестру, року) – не пізніше 10 днів після укладання контракту) вносити плату за послуги, пов'язані з військовою підготовкою, згідно із затвердженим розрахунком вартості підготовки одного громадянина за програмою підготовки офіцера запасу (для громадян, які проходять військову підготовку за кошти фізичних осіб);
- 8) виконувати умови цього контракту.

III. Порядок розрахунків

1. Загальна вартість підготовки Громадянина становить _____ грн за один рік (семестр) навчання згідно із затвердженим розрахунком вартості підготовки одного громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу, складеним Закладом і погодженим з Міністерством оборони України. Коригування вартості підготовки Громадянина здійснюється Закладом з урахуванням офіційно визначеного рівня інфляції за попередній календарний рік.

2. Оплата послуг за навчання проводиться Громадянином повністю одноразово або частинами (щомісяця, за семестрами, щороку) шляхом сплати

коштів у сумі _____ грн на спеціальний реєстраційний рахунок № _____ Закладу у територіальному органі Державного казначейства України в національній валюті України. Послуги за перерахування коштів оплачуються Громадянином.

3. У разі виникнення заборгованості з оплати за навчання Громадянин сплачує пеню відповідно до чинного законодавства, а в разі несплати за навчання протягом 30 календарних днів він відраховується з військового навчального підрозділу Закладу за порушення умов контракту.

4. У разі відрахування Громадянина з числа тих, хто навчається за програмою підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі Закладу, унаслідок причин, зазначених у підпункті другому пункту 1 розділу II цього контракту, чи в разі небажання продовжувати навчання кошти, отримані за військову підготовку Громадянина, йому не повертаються.

IV. Строк дії контракту

1. Цей контракт складається у двох примірниках (по одному для кожної зі сторін), що мають однакову юридичну силу, і набирає чинності з моменту його підписання обома сторонами.

2. Про продовження або розірвання контракту одна зі сторін повідомляє іншу не пізніше ніж за місяць до здійснення своїх намірів.

3. Контракт діє до _____ 20__ року.

V. Інші умови

1. Одностороння відмова від виконання окремих положень і умов контракту не допускається, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

2. Зміни та доповнення до контракту дійсні тільки у разі, якщо вони письмово погоджені обома сторонами.

3. Спірні питання, які виникають між сторонами, вирішуються в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

4. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим контрактом у разі виникнення обставин нездоланної сили (форс-мажор).

VI. Реквізити сторін

Заклад _____

Громадянин _____

Місцезнаходження:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____

_____ (поштовий індекс, адреса, телефон)

Реєстраційний рахунок

АКБ _____

МФО _____

ЗКПО _____

Паспорт: серія _____ № _____,
виданий _____
(дата видачі, ким і коли виданий)

Ректор Закладу

_____ (підпис, прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

“ ___ ” _____ 20__ року

“ ___ ” _____ 20__ року

*Зазначений зразок має рекомендаційний характер.

Додаток 4

до Інструкції про організацію військової
підготовки громадян України за
програмою підготовки офіцерів запасу
(пункт 8 розділу I)

Зразок*

КОНТРАКТ

про військову підготовку громадянина _____ у
(прізвище та ініціали)

військовому навчальному підрозділі _____
(повне найменування вищого військового

навчального закладу, військового навчального підрозділу закладу вищої освіти)

за програмою підготовки офіцерів запасу за державним замовленням

_____ “__” _____ 20__ року
(місто)

(повне найменування закладу вищої освіти, вищого військового навчального

закладу)

(далі – Заклад) в особі ректора (керівника ВВНЗ) _____
(прізвище,

_____, що діє на підставі Статуту Закладу,
ім'я, по батькові)

з одного боку, та _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(далі – Громадянин), з іншого боку, уклали цей контракт про таке:

I. Предмет контракту

Предметом контракту є освітня діяльність Закладу в галузі вищої освіти, пов'язана з військовою підготовкою Громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу у військовому навчальному підрозділі Закладу за військово-обліковою спеціальністю _____
(назва військово-облікової спеціальності)

за рахунок коштів державного бюджету.

II. Права та обов'язки сторін

1. Заклад має право в односторонньому порядку відраховувати Громадянина з числа тих, хто проходить військову підготовку у військовому навчальному підрозділі Закладу, за невиконання навчального плану або відсутність без поважної причини на заняттях з військової підготовки (понад 20 відсотків загальної кількості годин навчальних занять, запланованих у семестрі), за власним бажанням Громадянина, за ухилення без поважної причини від навчального збору, у разі відрахування із закладу вищої освіти, за порушення дисципліни (невиконання правил внутрішнього розпорядку військового навчального підрозділу Закладу) та/або громадського порядку, порушення умов цього контракту, пов'язане з несплатою або несвоєчасною сплатою коштів за навчання, за станом здоров'я (непридатність або обмежена придатність до військової служби – за висновками військово-лікарської комісії), порушення правил військового обліку, в інших випадках, передбачених чинним законодавством.

2. Громадянин має право:

1) користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Закладу, його матеріально-технічною базою та навчально-методичною літературою;

2) поновлювати навчання у військовому навчальному підрозділі Закладу наступного навчального року в разі надання здобувачу вищої освіти академічної відпустки.

3. Заклад зобов'язується:

1) за результатами конкурсного відбору та медичного огляду Громадянина забезпечувати його навчання у військовому навчальному підрозділі Закладу за програмою підготовки офіцерів запасу протягом _____ навчальних років;

2) проводити підготовку Громадянина згідно із затвердженою програмою підготовки офіцерів запасу за зазначеною військово-обліковою спеціальністю;

3) надавати Громадянину право користуватися навчальним комплексом військового навчального підрозділу Закладу, його матеріально-технічною базою та навчально-методичною літературою;

4) організувати опрацювання облікових документів, проекту наказу Міністра оборони України про присвоєння первинного військового звання “молодший лейтенант”, прийняття його на військову службу за контрактом, призначення на відповідну посаду офіцерського складу та подання на підпис не пізніше ніж за три місяці до дня випуску;

5) виконувати умови цього контракту.

4. Громадянин зобов'язується:

1) сумлінно вивчати військову справу, наполегливо оволодівати командирськими, методичними та практичними навичками за встановленою військово-обліковою спеціальністю;

2) постійно відвідувати всі види занять з військової підготовки, у встановлені строки складати заліки та екзамени, передбачені програмою військової підготовки, брати участь у заходах, що проводяться у військовому навчальному підрозділі Закладу;

3) дотримуватися на заняттях з військової підготовки вимог статутів Збройних Сил України;

4) прибувати на заняття з військової підготовки охайно одягненим, мати акуратну зачіску;

5) зберігати військове майно, озброєння, військову техніку, навчальне обладнання, дотримуватися заходів безпеки під час проведення занять з використанням озброєння та військової техніки;

6) забезпечувати захист інформації, що становить державну таємницю;

7) виконувати умови цього контракту.

III. Порядок розрахунків

1. Загальна вартість підготовки Громадянина становить _____ грн за один рік (семестр) навчання згідно із затвердженим розрахунком вартості підготовки одного громадянина за програмою підготовки офіцерів запасу, складеним Закладом і погодженим з Міністерством оборони України. Коригування вартості підготовки Громадянина здійснюється Закладом з урахуванням офіційно визначеного рівня інфляції за попередній календарний рік.

2. Оплата послуг за навчання Громадянина проводиться Міністерством оборони України згідно з договором про військову підготовку громадян України між ректором Закладу та Міністерством оборони України за встановленим порядком.

IV. Строк дії контракту

1. Цей контракт складається у двох примірниках (по одному для кожної зі сторін), що мають однакову юридичну силу, і набирає чинності з моменту його підписання обома сторонами.

2. Про продовження або розірвання контракту одна зі сторін повідомляє іншу не пізніше ніж за місяць до здійснення своїх намірів.

3. Контракт діє до _____ 20__ року.

V. Інші умови

1. Одностороння відмова від виконання окремих положень і умов контракту не допускається, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

2. Зміни та доповнення до контракту дійсні тільки у разі, якщо вони письмово погоджені обома сторонами.

3. Спірні питання, які виникають між сторонами, вирішуються в

порядку, передбаченому чинним законодавством України.

4. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим контрактом у разі виникнення обставин нездоланної сили (форс-мажор).

VI. Реквізити сторін

Заклад _____

Громадянин _____

Місцезнаходження:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____
_____

_____ (поштовий індекс, адреса, телефон)

Реєстраційний рахунок

Паспорт: серія ____ № _____,

АКБ _____

виданий _____
(дата видачі, ким і коли виданий)

МФО _____

ЗКПО _____

Ректор Закладу

_____
(підпис, прізвище та ініціали)

_____
(підпис)

“ ____ ” _____ 20__ року

“ ____ ” _____ 20__ року

_____
*Зазначений зразок має рекомендаційний характер.

Додаток 5

до Інструкції про організацію військової
підготовки громадян України за
програмою підготовки офіцерів запасу
(пункт 2 розділу II)

Кутовий штамп установи

_____
(найменування військового
комісаріату)
_____
_____

НАПРАВЛЕННЯ

для проходження медичного огляду військово-лікарською комісією

Прошу визначити ступінь придатності до військової служби
призовника (громадянина, громадянки)

_____ р. н.

для проходження навчання (або навчального збору) за програмою підготовки
офіцерів запасу (за ВОС _____ – тільки для громадян перед проходженням
навчального збору).

Начальник відділення особового складу

_____ (військове звання) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

М.П.

Виконав _____

тел. _____

Додаток 6

до Інструкції про організацію військової
підготовки громадян України за програмою
підготовки офіцерів запасу
(пункт 9 розділу II)

ВІДОМІСТЬ

проведення конкурсного відбору громадян України для проходження військової підготовки
за військово-обліковою спеціальністю _____

№ з/п	Прізвище, ініціали	Успішність навчання	Рівень допризовної підготовки	Рівень фізичної підготовки	Загальна кількість балів	Професійний психологічний відбір	Висновок медичної комісії	Пільги та зобов'язання щодо проходження військової служби	Висновок
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Секретар відбіркової комісії _____
(військове звання, підпис, прізвище, дата)

Додаток 7

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 11 розділу II)

СИСТЕМА

переведення оцінок з навчальних дисциплін у 100-бальну шкалу

Громадянам, яким у поданих ними документах оцінки з навчальних дисциплін визначені за ECTS-рейтингом (А – Е), переведення у 100-бальну шкалу здійснюється так:

Таблиця 1

ECTS-рейтинг	100-бальна шкала
А	90
В	80
С	65
Д	55
Е	50

Громадянам, яким у поданих ними документах оцінки з навчальних дисциплін визначені за 4-бальною та 2-бальною шкалою, переведення у 100-бальну шкалу здійснюється так:

Таблиця 2

Оцінка у 4-бальній шкалі	100-бальна шкала
відмінно (5)	90
добре (4)	75
задовільно (3)	60

Таблиця 3

Оцінка у 2-бальній шкалі	100-бальна шкала
зараховано	60

Додаток 8

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 9 розділу III)

ПЕРЕЛІК

основних документів з планування, обліку навчальної, методичної та наукової роботи ВНП (ВВНЗ), у яких проводиться військова підготовка за програмою підготовки офіцерів запасу

1. Кваліфікаційні характеристики (на кожен військово-облікову спеціальність).
2. Навчальний план підготовки фахівців відповідного ступеня вищої освіти.
3. Програми військової підготовки (на кожен військово-облікову спеціальність).
4. Структурно-логічні схеми підготовки.
5. Тематичні (комплексні тематичні) плани вивчення розділів програми військової підготовки.
6. Графік-календар навчального процесу на навчальний рік.
7. Розклад навчальних занять.
8. Розклад екзаменів.
9. План роботи на навчальний рік.
10. План наукової роботи на рік.
11. План методичної роботи на навчальний рік.
12. План роботи кафедри на місяць.
13. План контролю навчального процесу керівним складом військового навчального підрозділу (ВВНЗ).
14. Перспективний та річний плани підвищення кваліфікації керівного складу та науково-педагогічних працівників.

15. Перспективний та річний плани розвитку і вдосконалення навчально-матеріальної бази.

16. Журнали роботи предметно-методичних комісій.

17. Індивідуальні плани роботи науково-педагогічних працівників на навчальний рік.

18. Книга протоколів засідань кафедри військової підготовки (вченої ради для інших військових навчальних підрозділів та ВВНЗ).

19. Журнал контролю навчальних занять.

20. Фонд контрольних завдань (тестів) розділів програми військової підготовки.

21. Індивідуальні навчальні картки тих, хто навчається.

22. Журнали обліку навчальних занять (на кожну навчальну групу).

23. Звіт про роботу за навчальний рік.

Для факультетів ВВНЗ (ВНП), що здійснюють військову підготовку громадян за програмою підготовки офіцерів запасу, розподіл документів з планування, обліку навчальної, методичної та наукової роботи між факультетом та кафедрами визначається відповідним наказом керівника ВВНЗ (ВНП).

Додаток 9

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 6 розділу IV)

_____ (гриф обмеження доступу)

ЗАМОВЛЕННЯ

на проведення навчальних зборів громадян,
які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу
у _____,
(повне найменування ВВНЗ або ВНП ЗВО)

у військових частинах (на кораблях) у 20__ році

Код військово-облікової спеціальності	Чисельність громадян, які залучаються до навчального збору	Строк проведення зборів		Чисельність науково-педагогічних працівників, які залучаються до проведення зборів
		початок	кінець	
Усього				

Ректор (керівник) _____
(найменування ЗВО (ВВНЗ), у якому здійснюється військова підготовка)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Керівник військового навчального підрозділу ЗВО

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Додаток 10

до Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу (пункт 6 розділу IV)

(гриф обмеження доступу)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командувач, директор (начальник)

(вид Збройних Сил України, департамент, головне управління (управління) Міністерства оборони України або Генерального штабу Збройних Сил України)

(військове звання, підпис, ініціали та прізвище)

“ ____ ” _____ 20__ року

ПЛАН

розподілу місць проведення навчальних зборів з громадянами, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу у 20__ році

Назва ЗВО	Код військово-облікової спеціальності	Чисельність осіб, які залучаються на збори	Чисельність науково-педагогічних працівників, які залучаються до проведення зборів	Місце проведення навчальних зборів	Строк проведення зборів	
					початок	кінець
1	2	3	4	5	6	7
Усього						

Начальник штабу, начальник управління (відділу) головного управління (департаменту) Міністерства оборони України або Генерального штабу Збройних Сил України

(військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)